

Universitätsbibliothek Wien

I

305.248

INCUNABEN

E. S.

Singibundum:

Bulla canonizationis S. Leopoldi Marchionis
Rome. s. m. [1490]

Pavinis, J. Francisc. de. Gratia. Parisi 1488

CSEDENTE INNOCENTIO. VIII. PONT. max.
Frederico .iii. Imp. Suadente ab francisco appellato
patauo iuril. cons. atq; aduocato Consistoriali & paupe
rum equite & comite oratore habita die .xii. Klnd. de
cēbris āno salutis M. cccc. lxxx. iiii. publico cōsistorio.

Iquam dicendi facultatē : Si quod humanū inge
niū posse satis exequi laudes diui Leopoldi exilti
marē .P. S. Reuerēdissimi domini. Nō ego apud uos
adeo auderē : ut uiri tāti uirtutes exiguis dicēdi uiribus
uellē attingere : Et debilis in re tāti ponderis inexercita/
tusq; athleta certamē hoc inire peraduū. Sed quoniam
nemo tā eloquēs : tam felici ingenio peditus est : ut ei
magnitudini uirtutū orationē eq̄re ualeat. Imo cuiusuis
dilectissimoz eloquētia : studiū : opa : facultas : ingeni
um : lōge sup. rat & deficit. Cū uel cogitare : uel ex p/
mere uerbis conatur . q̄tum moribus : q̄tū deniq; tota
uita claruerit. Hinc ego & si in hoc mihi inusitato gene
re dicēdi paz uehemēs orator uidear : tamen p̄ mea tū
in cū ipsūm pietate : tū in uniuersam xp̄iani ritus reli
gionē obseruātia dicēdū uel id mihi prou. ribus cēseo
Neq; .n. id alienū siue officiū siue p̄ociniū a quolibet
puto homine xp̄iano. Quando oēs debiliores sunt : q
ut de tanta re satis dicere queāt. Accedo igit̄ ad uelstrū
rius dignitate fretus uidelicet pietatis quo sūgor officio
Certusq; ap̄d uos plus ualere loquētis animū in causa
pia honesta religiosa sancta q̄ orationis copiam & or/
namiēta uacua negotio rez et auctoritate . Et si mā sue/
tudo s̄ctitat̄ ūre sepe numero mihi pias humanasq; cās
& p̄ paupibus poranti faciles porrexit aures : quanto
faciliores in p̄sentia sperare possum illas mihi porrigi !
Cum hic de religione de uera : de sancta rep. de fide

agatur catholica : dum uirum insignem pietate lauda/
mus : eumq; ipsum referendum in sanctorum numero
ducimus . Leopoldum dico : quem solum in terris de
us ipse immortalis nobis precipuo exemplo constituit
Alius namq; ad beatam uitam liberius euexit solitudo
atq; ab humanis negociis separatio : remotaq; uita &
a seculi curis penitus expedita . Vnum hunc inter pau/
cissimos mortales humanis implicitū rebus humana
cōtemplisse & inter ipsarum humanaꝝ rerum impedi/
menta semper diuinis inhesisse constat . Rarum prote
cto & memorabile Sanctitatis exemplum : qui dum
in cetu uixerit humanarum minime curarum expers :
Inter diuina adeo sit uersatus : q̄ non nisi arbitradum
sit ipsum celestem gloriam consecutum . Et cū hic ma
xime stat⁹ ea uite cōdicio distrahere soleat : in eo potis
simum sanctitas quesita & inuenta sit . Nam & si pluri/
ma sit dignum laude tamē perdifficile maiores nostri
iudicarunt in magna uidelicet peccandi licentia iuste
uixisse . Accedit & rei uxorie & liberorū cura . Qd̄
quidem (ut cum apostolo dicam) a celestium cogita/
tione maxime diuidit . Aggredior igitur his munitus p̄
sidijs redemptoris impoltrato numine sine quo nihil in
cipere fas est : Vitam beati Leopoldi ab omnibus pla/
ne imitandā ac eius probatissimos mores : frequen/
tissimā deinde miraculorum multitudinem explicatu/
rus . Vt in actis constat super ea re de cuius agitur cano
nizatione productis Coram reuerendissimis in chri/
sto patribus Rodorico portuensi episcopo sancte Ro/
mane ecclesie uicecancellario . Marco episcopo prene/
stino . Francisco sancti Eustachii diacono Cardinali ad
talía obeunda deputatis . In quorum enarracione cō/
pensata rerum magnitudine cum tempore quo illa re/
cum hic de reuerendissimo Leopoldo

cenſebo paucis me percurriffe uos iudicatu-
ros non du-
bito. Illud in primis rerum natura uel lata lege fixit :
ut a robore robur generetur : ab aquila ſimilis auis : &
a forti ac conſtanti idem naſcatur : & contra nil exiſti-
mamus fieri poſſe. Leopoldus Cognomento pius pa-
tre Leopoldo Marchione aſtrie natus eſt familia
utriuſq; parentis illuſtri : & tota diuini cultus : & in
qua duo precipue claruere Religio & populorum re-
gimen. Cui omnia pietatis munera adiunxit & in eo
tenore perſeuerauit : ut animi moderatione & miſer-
cordia reliquos ante iret : Maioresq; ſuos orthodo-
xos tanto antecelluit : quanto pii cognomen quo leo-
meruit inſigniri ceteris preſtat. Leopoldus enim pius
ubiq; inſcribitur hocq; ei cognomen uiuenti inditum
eſt : quod poſt trecentos & quinquaginta fere an-
nos : quibus in domino quieuit : adhuc inconcuſſum
inextinctumq; manet : & eternum ſeruat per ſecula no-
men Hic ab infantia non ſe deliciis aut uoluptatibus
quibus etas illa permaxime irretiri ſolet : neq; iis que
omnes faciunt pueri ſe accommodauit : aut aliqua ex
parte corrupit inter regios luxus opeiſq; innumeras. ab
omnibus enim huiuſmodi ſe abdicauit Et quod iam
dei nutu fas eſt credi : inter tot rerum omnium delici-
as Sobrium continentem abſtemium & in carne quod
ammodo uiuentem preter carnem cerneret : Et eo uſq;
ut qui illius temporis res geſtas & huius incorrupti ui-
ri uitam conſcribunt (qui quidem plurimi ſunt digniſ-
ſimi ſcriptores) unum hunc pleno commendant ore
admirantur extollunt ſolumq; adoleſcentem dicunt
earum rerum expertem quas fert adoleſcentia.
Huic non equi non Canes precipuum fuere ſtudium :

sed diuina eloq̄a uereq̄; fidei cultus assiduus cognicōq̄;
studiosissima placuere . Sepius .n. sacros codices intē
tū erat uidere Nec a diuinaz rerū contemplacione seu
operatione uacūū inuenire facile fuisset . Genitore uita
functo Regni habenis hereditario iure susceptis popu
los natura feroces ea moderatione animi gubernauit;
ut eis nō p̄esse sed p̄desse curaret Et se rectorē & exem
plū ad bene beateq̄; uiuēdū subditis p̄beret . Quippe
q̄ nō eoz opib⁹ (ut nōnullis regnatūū mos erat) inbia/
ret: sed populū sibi a deo cōmissum recte quiete scē ac
eqlance cōseruare studeret: Horūq̄; aīas una cū sua in/
noxias mūdās & deo gratas reddere bonos p̄positis
premiis meliores efficere sūmisq̄; honoribus afficere
gauderet . In iure erga fontes administrādo ita se habu
it: ut nūq̄; misericordie fuerit immemor iuxta illud . no
lo mortē peccatoris : sed ut magis cōuertatur & uiuat .
Ita ut cū scelera coherceret a tormētis aut cedere semp ab
stineret: ut uerus imitator saluatoris haberet . Vxor ei
pari sanctitate ac moribus deoq̄; Max . ita iubēte āno
M . cxi . oblata Agnes impatoris filia pudicitia insignis
& q̄ uiro spōte ad bona opa p̄perātī calcariā subderet
Et quod p̄cipuū munus muliez dicit iuris cōsultus fe/
cūditima . liberos duo de uiginti enixa ē ita qd̄ ex ip̄a fe
cūditate intelligi potest: uex dei cultū quo uir & uxor
ducebāt: ip̄is uiuētibus hec beatitudinis pignora non
denegasse: ut illud uere testari possit . Vxor mea sicut uī/
tis habūdans in lateribus domus mee: filii mei sicut no
uelle oliuaz in circuiitu mense mee: Ecce sic benedicet
homo q̄ timet dominū . Inerat .n. illi fecūditati iuncta
continētia q̄dā: & ita q̄ ut diceret Hieronimus nō uo/
luptatis impetu nec preceps ad ip̄ius ferebat affectum .
Quoniā qui de genitura sunt auctores : illud inprimis
adstringunt: ut longū post interuallū & cum Sobrieta

te fiat commixtio : Alias quo ad impotentiam aliter se
copulantes ebriis decrepitis & infantibus eos compa-
rari non est dubium Auicenna teste & aliis auctorib9
medice artis . Quo fit ut cum hic Leopoldus suū uas
iuxta dictum apostoli cum omni sanctitate custodiret
non uoluptatis sed procreande sobolis gratia & non ali-
ter congregiebatur uxori : Hii ergo sic sanctissimo co-
pulati matrimonio mira cum essent ambo prediti bo-
nitate ambo in redemptorē nostrum pientissimi : nilq;
indies cogitarent nisi quo maxime pacto placere ac
summo deo gratificari possent : Concordes animi &
uno spiritu arbitrati rem gratam altissimo fore : si quā
ere proprio sacram construerent edem : cui queq; cō-
moda & ministeria presto essent : beate Marie templū
condere : in eoq; sancte & approbate religionis uiros
collocare decreuerunt : Quorum precibus beata dei
genitrice intercedente salutis eorum eterne felicitas in
petraretur . Et cum de loco edis construende cogitarēt
miraculo datum est (ut in urbe Roma de niue scribitur)
diuina quasi uoluntate uentus coortus flammeo-
lum Agnetis capite leuiter sub latum procul ab oculis
in remota detulit loca . Quod nono post anno cum re-
laxandi animi gratia uir dei deambularet oculosq; ad
uepres uerteret cōspectū sup fructice illesum & inui-
olatum letabundus accepit : deinde uelut deo iubente
edificatum templum est beate Marie uirgini di-
catum : Conspicuum & opulentum situm in ripa da-
nubiū octauo a uienna lapide : duratq; aduc nouum
claustrū burgum cognominatum . Sed cum eius tē-
pli fundamenta iacienda essent : proceres & magna-
tes qui cū eo aderant illud monebant : ut ipse primū
in fundamentis poneret lapidem . Verum ipse studi-
osus humilitatis eorum inanes monitis subridens sa-

cerdotem id esse muneris perseueranter affirmauit. Nimirum accersitus ordo loci eius prepositus primus lapidem iecit post alii subsecuti sunt. Finito operi doctem dedit priuilegio sanxit: ibiq; Canonicos quos seculares uocant sacris preesse uoluit. Vbi cum negligētius ministrarent Canonicos regulares beati Augustini sanctimonia uite preditos & fidelibus gratos: qui ad huc presunt substituit: Conuocatis prius ad id opus Conrado Saltzburgēsi tunc Episcopo raimario Episcopo patauienti & Romano curcensi Episcopo alijsq; non spernendis consultoribus deinde ut fortius omnia tenerentur ab Innocentio secundo pontifice maximo sine cuius auctoritate omnia irrita existimamus Leopoldo per nuncium poscente confirmata sunt. Extant pontificis illius littere quibus ob preclarū hoc facinus Leopoldi bonitatem ac fidem commendans etiā beati petri filium reuerenter ac religiose appellauit. Extat pontificale priuilegium: quo canonibus multe conceduntur immunitates. Eugenius etiā tertius pontifex maximus Viterbii. & urbanus quartus Successor Verone litteris apostolicis priuilegijs ac monumentis pro confirmatis & bene gestis rebus pro Leopoldi meritis post eius obitum habuere. Ita & Innocentius sextus cum referre Leopoldum ob singularissima eius in deum bene merita in numerum Sanctorum decreuisset. & iā super ea re legatos in Germaniam misisset incrementibus bellis efficere quod uehementer optabat non potuit: uel ut uerisimile fit pululante etiā boemica heresi coactus ab incepto destitit. Is enim patria leuionensis inter maximos utri-

usq; iurifconsultos aduocatus celeberrimus fuit & cuius uirtute ecclesie patrimonium recuperatum est merito Egidio Cardinali hispano: Cuius opera & ingenio quam plura preclara facinora tempore suo peracta fuerunt. Sed ad rem redeo. Alterum monasterium ordinis Sancti Bernardi edificauit sub titulo salutifere crucis in ualle nemorosa xii. a Vienna lapide. In quo quam plurimi monachi & ministri habundantur. Instaurauit a maioribus suis ante conditum sed relictum uia atq; hostili metu procul ab actis & delictis hostium iuribus atq; incurtionibus ampliori etiam fructu dotaui. Hec Leopoldus Beatissime pater inter tot regni occupationes ad thesauri celestis reconditoria uiuens posuit: hanc sibi uoluntatem deligit: his ueris delitiis usus est: hoc sibi ad futuram uitam iter aperuit: & in tam laudabili beneuolendi tempore & tam preclaris monumentis M. c. xxxvi. salutis anno orbe cessit celosq; migrauit. Post cuius obitum Idem Innocentius secundus pontifex maximus non unis litteris paterna ut decet caritate tanti uiri uxorem & filios honestauit: Et collato eodem Leopoldo benedictionis ac absolutionis munere non exiguis laudibus ipsius sanctitatem prosequutus est. Accessit hoc amplum testimonium atq; pro dignitate uicarii omnipotentis dei predecessoris tui ad augendum Leopoldi gloriam & sanctitatem. Poscebant id insignia eius merita poscebant id cure labores & uigilie omni tempore pro in corrupte religionis metu. Non enim aliter esse potuisset de tam integro & consumato erga deum uiro. Non indiget profecto laudatore atq; enarratore

gestarum rerū is qui ita se gessit ut opera ab se palam edita multis locis testimonio sunt . & cuius uite rumor in exemplar uenerit . Refero uera Pater S. non uana loquor non utor carmine ficto . ad sunt enim preclara & non uulgaria monumenta . & sic res ipsa fidem uerbis prestat . Singulare monumentum Regūberti de probatissima Leo . uita de sanctissimis moribus extat . necnō in cenobio Claustripurgenſis uetustus inspicitur codex in quo Leopoldorum familia summa cum ueneratione & precipue presentis Leopoldi natalis dies tenorq; uite legitur . Et monasterio nouimontis altero Martini codice predicatorum ordinis per temporum digestionem confecto plurima de Leopoldo commemorantur . Idem testatur andreas annalium christiano rum conditor . Sic & in alio Codice monasterii noui burgēſis Heroico exámetro & carmine dactilico multa huiusmodi referuntur . Sic & in cenobio celinensi Cisterciēſis ordinis liber seruat: in q^o miracula istius incliti uiri leguntur . Idem non preterit honorius nō uulgaris auctor in monumentis monasterii celle Marie . Quid referam de libro temporum quem de rebus Austrie Hafelpach theologus non mediocris digessit ! Quid de uetusto codice nuperrime reperto in biblioteca pofoniensis preposito : cuius locupletissimus testis accedit R. dominus cardinalis sancti Marci cui cum tempore Xisti predecessoris Sactitatis uestre legatus pānoniis presideret Leo . uitam eiusq; mores integerrimos in scribendi cura demandata est . Quid de pii secundi predecessoris etiam S. u. summe doctrine ueri historiarū auctoris & uetustarum rerum indagatoris acerrimi historia de principibus Austrie eo ueriere quo ab homine ultie dignitatis & pene in terris diuine conscripta dicam ! Multa ille equidem de eodem Leopoldo grauiter

ornate & accumulatiflime ut sui moris erat conscripfit.
Iam habes beatissime pater de uita Leopoldi moribus
ac sanctissimis institutis & gubernandi suos probatissi-
ma ratione : que non sine magna laude uiuens exegit .
Et quanti pontifices predecessores tui eum fecerint In-
nocentius maxime secundus qui munere benedictio-
nis & absolutionis post mortem condonato talia tanta
tam preclara sanctitatem omnia spectantia de eo predi-
cauit exempla : quibus non solum persuadere nobis
possumus imo credere cogamur Innocentiū secundū
non nisi pro sancto Leopoldū habuisse . Restat ut sacra-
tissime uite post iam memorata non leue testimonium
adducam . Magna quidem res est : que solum in catha-
logum sanctorum scribere compellit . Animaduerte
obsecro Patē sancte . hec enim silentio pretereunda
non sunt : cum .s. incitamentum sint ceteris ad bene be-
ateq; uiuendum . Labor enim fastidium afferre non
debet quando laudabile & certum expectatur premiū
Maius eterna gloria dari non potest : & quidem rebus
supernaturalibus se asserit . De miraculis loquor & pre-
cipue Leopoldi ut annalibus Germanorum late & co-
piose narratur . Referre non piget ut que illuc latent :
nobis apta & uelut ante oculos posita conspici & intue-
ri possint . Et in eorum monumentis seruata hec legun-
tur .

Mulier quedam Carinthia immundo uexata spiritu
Leopoldi ope liberatur . Puer mutus nouem annis
ex herzogemburga uocalis fit . Alius captus mani-
bus & pedibus conualuit .

Prelbiter herbipolensis cecus relictis tenebris diem ui-
dit . Virgo icta fulmine reuixit . Altera lapsa
lo obcecata Leopoldi tumulo porrectis precibus recu-
perat uisum . Puer chiragra laborans & officio ma-

num penitus carens eiusdem ope salutem recipit.
Sic & mulier podagra uno pede & alter duobus eiusdem
ope liberi fiunt.
Eques quā gutture tumefacto ossibus crescētibus ita ei
miraculo liberae: ut sine cicatrice ul' alio signo liber factus
fuerit. Alia mulier ere alieno grauis cum a creditoribus
uehementissime urgeret destituta soluendi spe Leopoldi
tumulum adiit ibique non sine magno dolore ingemuit
numini se commendans. Audite fuerunt preces & uox
auribus quiescētis intonuit ut domum repeteret & scri
neum aperiret: quo inuentura erat satisfactionis debi
ti cedulas: quod ubi inuenit domos creditorum qui
& christiani & iudei erant petiit: ut cartas obligationis
redderent: qui responderunt se dedisse cuidam uesti
bus celestinis induto & qui debita soluerit Tunc statim
exhilarata mulier apertissime intellexit Leopoldum fuisse
se a quo mortales plurima miraculorum beneficia &
assidue accipiunt. Sed longe maiora multoque preclari
ora fecisse constat Leopoldum que omnia litterarum
monumentis mandata tunc interiere: cum monaste
rium nouumburge incendio conflagrauit Circa quorum
solennia & si complura in medium adduci possint loco
& rei quam sum explicaturus forte non inconuenientia
potissimum in his que ad fidem ad grauitatem ad con
stantiam ad concordiam testium spectant: cum sint
accurate diligenterque discussa ab iis qui summe rei presu
erunt pro prepositis consulto preterire statui. In his & non
adiunt Leopoldi miracula non a leuibus mulierculis non
a senibus deliris non a corruptis non ab inconstantibus
sed ab hominibus fama & integritate peditis non gra
tia non amore non prece non precio non uir non metu
nec denique ulla spe pro ueris comprobata Accedit ad
hec testium multitudo in unum idemque consentiens:

que uulgata fama Leopoldi mores fidem iustitiam religionem pietatem constantiam integritatem sanctimoniam uite testantur habunde. Que cum ita sint absque predictorum in singulis repetitione ad enarrationem deueniam miraculorum Ex quibus sanctitas hominis facillime percipi potest. Et cum illa recentissima sint & que nostra uidit etas centum & nonaginta miraculis corroborata R. domino S. Marci tunc ut supra legato paucis absoluam preclariora dumtaxat explicans Reliquorum numerum in medium afferens: nec ea penitus exhauriam: sed degustantis more percurrā.

Agnes uxor Ioannis ausimā annos nata sexaginta quinque testis ab infantia post quartumdecimum diem immenso capitis dolore tribus diebus excrutiatā medicorum & omni humana spe destituta precibus emissis nuncupato ad Leopoldum uoto soluto libera fit: & statim ac si nunquam illa aduersa laborasset ualitudine nec amplius tali morbo affecta est. Hoc testatur ipsa super xix. articulo. quod post mortem Leopoldi uariis clauit miraculis. Existimans id alio modo accidere non potuisse. Et hoc anno M. cccclxvi. circa pentecosten.

Alia mulier quadragesimo octauo testis ingenti capitis dolore uexata & cui iam portio sinistre partis oris maxima cum deformitate defecerat: quatuor mensibus destituta spe medicorum nuncupato uoto conualescere cepit: soluto libera fit. Hoc testatur & ipsa eodem anno. Volfgangus patauiensis .lxxvi. testis dolore dentium .xx. annis affectus ita quod singulis annis quinque .xx. contumuos dies non sine magno gemitu preteriret audita fama Leo. uoto emisso statim libera: nec unquam amplius tali morbo laborauit. Et h^o anno lxxvii. in die cinerum quod die in crescente dolore completo uoto sanum se uidit. Valentinus patauiensis dicitur testis .cxxii. annis duobus laborans ingenti capiti

tis dolore & cū septem ebdomatibus somno caruisset
adhibitis quibuscunq; & non sine ipensa medicis chri-
stianis & hebreis quos adire potuit tandem precibus
porrectis ad Leopoldum liber fit. Hoc testatur ipse
in medium adducens q̄ plures contestes affirmans
nullo modo se liberari aliter potuisse. Et hoc anno sexa-
gesimo octauo circa resurrectionem.

Volfgangus patauiensis lxxvi. testis infantem filiū qua-
tuordecim diebus laborantem dolore tumefactionis
inguinum & ruptura indies langore excrecente uo-
to nuncupato statim liberum uidit circa natiuitatem
domini anno sexagesimo octauo. Sic deponit ipse ad-
dens se non manifestantem citatū ad hoc a commissari-
is puerum uidisse flentem & se torquentem dolore
uehementissimo persuadensq; sibi hec accidisse q̄ non
manifestasset Commissariis retulit. domum deinde re-
diens letum ac ridentem puerum uidit.

Alius dimidio anno passus rupturam a die natiuitatis
(quod indicium est morbi incurabilis) mater decur-
rens ad bene merita Leopoldi sanum puerum uidit.

Hoc testat eodē āno mater fuisse: contestem habet unū
Anna uxor stephani puerum habens annorum septē
in quartum mensem sue natiuitatis fractura inguinum
laborantem quatuor uero mensibus excrecente dolore
itaq; niger quandoq; ut mortuus uidebatur: Nuncupa-
to uoto in die simonis & iude anno sexagesimono
dum arbitraretur filium mori sanum & statim liberū
conspexit.

Mulier non ualens mediam acus partē manu sinistra
extrahere uehementissimo dolore cruciata eodem an-
no inuocatione sola libera fit. Hoc testatur & ipsa.

Elisabeth eiusdem diocesis uiginti annis menstruis pro-
pe exanimata meritis Leopoldi libera fit anno sexage-

simo nono.

Mulier octo annos sanguinis fluxu excruciatâ exper-
tis uariis medicorum curis ad tumulum leopoldi pro-
ficiscitur ubi statim cessat fluxus & ab ea hora testatur
ipsa nescisse morbum illum. Duos alios similiter
morbo laborantes ope Leopoldi liberatos testibus cõ
probatur.

Magdalena Georgii patauensis uxor grauida liiii. te-
stis cum ob nimium tumorem uentris ingenti dolore
uexaretur supuenientibus & menstruis iam & a medi-
cis & ab obstetricib9 salute desperata ipplorata ope diui
Leopoldi nuncupatoq; uoto marem peperit: statimq;
& tumore & dolore liberata est anno sexagesimo sexto
circa natiuitatem. Hec contestes habet duos. Sic &
alie due in partu nimium laborantes eodem morbo li-
berantur: & felices enixe sunt.

Elisabeth Stephani uxor dolore lium excruciatâ iam
menses sex uariis medicorum remediis frustra exper-
tis ad Leopoldum confugiens eiusq; numini se cõmen-
dans: quod tam diu a medicis nequiuerat: post tres di-
es quam sese commendauerat: a diuo sanãtatem re-
cepit.

Martha patauensis ex colico laborans iam biennii in-
teruallo manibus ita inbecillibus ac prope stupidis
ut earum uti ministerio non posset ab eodem diuo Le-
opoldo ad cuius auxilium opemq; confugerat fit inco-
lumis.

Thomas patauensis lxiiii. testis uir & nobilis & pru-
dens nouem menses manibus ac pedibus stupidis: quos
contractos uulgo uocant: quam neq; apud medicos
neq; apud balnea potuit. apud diuum Leopoldum me-
dicinam salutis inuenit anno sexagesimo.

Mulier per sexdecim años lecto decumbens manibus

pedibusq; contracta cū nulla posset medela sanari omni humano auxilio desperata ad tumulum Leopoldi deducta illico sospes euasit.

Anna Ioannis patauienſis uxor cxy. testis manibus itē pedibusq; morbo implicitis ad sepulchrum diui Leopoldi delata factis precibus saluteq; impetrata paucis post diebus omnem morbum doloremq; deposuit anno sexagesimosecundo. Eodem modo dorothea Ioannis uxor ita frenesi acta ut suorum neminem agnosceret uincta manibus pedibusq; ne quid eo furore impulsamali committeret ad sepulchrum Leopoldi delata quod ut faceret: in somnis admonita erat uoti rea facta est. Hoc de se ipsa testatur.

Lodouica proba mulier post editum infantem mente capta est postq; menses quatuor ad eiusdem diui sepulchrum cum delata esset pristinae restituta est sanitati.

Mulier pedibus podagra laborans nuncupato uoto cōualeſcere cepit: completo salutem recipit. Alterius ab eodem morbo effecti xi. annos modo tribus mensibus modo sex excrutiati lecto se cōtinentis emisso uoto cessat dolor completo nullus fuit ita ut quid podagra esset nesciret. testis est ipse.

Vrsula quartus testis uidisse se olim dicebat nouem annos puellam natam cui nomen esset Elisabeth. ita epilentico affecta morbo ut decies sepe duodecies in die corrueret eam deinde ad sepulchrum Leopoldi curru euectam habitis de more precibus orationibusq; & cōualuisse: & uiro traditam pueros aliquot peperisse. Sex contestibus hoc probat anno sexagesimonono & si legum auctoritate optimis rationibus ad probationem miraculorum testis de se ipso quis esse possit nullo etiā conteste adhibito.

febre sed etiam multis aliis morbis inuocatus liberauit. Mulier anno continua exagitata febre modo bis modo ter modo quater in eam incidens ualitudinem tume factam paralisi eodem liberatur numine. Sic testatur & ipsa.

Alios sex diuersis februm generibus implicatos a Leopoldo liberatos memorie traditur.

Mulier quedam pestilenti morbo affecta tribus partibus corporis octo dies per inediam cum duxisset pro mortuaque haberetur uiso per somnium Leopoldo salutem recepit.

Alii item quinque eodem affecti morbo eiusdem diuini auxilio se curatos esse testantur.

Adolescentem aqua feruenti in faciem perfusum cui maxima deformitas perpetuo duratura uidebatur liberauit Leopoldus.

Quidam per belli tempora concessa nauis profecti ad cremandum monasterium nouiburgense una cum opido. subita tempestate acti cum iam perituros se intelligerent facti penitentes: inuocatoque Leo. nauis ad litus appulsa statimque cessante procella liberati sunt.

Mathias furberger patauiensis diocesis cum ad persolendum uotum quod pro recuperata salute filiule sue beato Leopoldo emiserat cum uxore filiisque duobus & eadem filia sanitati restituta qui curru uehebatur secus danubii ripam pergeret euerso curru precipites equos ipsamque familiam per decliuum montis eo impetuerent uident: ut ab iis etiam qui aderant collisa omnia eorum membra cum a curru tum ab ipsis equis existimarentur. Ille uero qui iam semel in salute filie diuini auxilium expertus fuerat: idem pro uxore totaque familia saluanda numen implorauit: uoto emisso in ualle quo quadriga ruerat descendit suosque omnes reduces contra omnes nature uires non nisi numinis fauore gratulabundus amplexus est.

Sic Mathias ipse sextus testis & Florianus famulus as-
seuerarunt. Ioannes scolasticus patauiensis diocesis
annos quadraginta natus pedibus manibusq; ligatus &
catenis equidem & ab hostibus unoq; pede ad cur-
rum astricto adeo quod non sine ingenti dolore pedū
& carniū ruptura Decurrens ad benemerita Leopoldi
liber a carceribus a gemitu & catena fit. Iureiuran-
do firmat hoc non nisi miraculose fieri potuisse.

Catherina uxor nicolai patauiensis lxxxix. testis nō
nisi adiuta baculo ualens pedibus se mouere absoluto
uoto sana absq; aliquo presidio domum rediit anno
Septuagesimo & hoc miraculose factū testatur & ipsa
contestem habens unum.

Ioannes Fracher patauiē cxxii. testis duobus annis
nō ualēs ambulare pede sinistro laborās nimio dolore
nūcupato uoto & cōpleto sanus fit āno lxx. in quadra-
gesima.

Ioannes patauiē annos natus sexaginta
filium habens claudum a natiuitate casu accedens ad
tumulum Leopoldi precibus & lacrimis nuncupato &
completo uoto sanum uidit filium anno lxxi. Sic at
testatur & ipse addens hoc non nisi miraculo ascribēs
Elisabeth testis accita ad miracula Leopoldi cum re-
negligeret: nec se iureiurando pateretur astringi: subitū
dolorem sensit colore amisso statimq; penitens & di-
uo se commendans pulso dolore sana facta est. Pre-
sbyter cum laicis quatuor ui tempestatis acti ab eodem
diuo cuius numē supplices inuocarant periculo erepti
sunt. Item tres alii idem passi eodem modo libera-
ti diuo uota persoluerunt.

Anna patauiensis per triennium paralitica ad tumulū
profecta Leopoldi sanatur.

Item michabelem quēdam per triennium in lecto cu-
bantem.

Item Matheum eodem morbo laborantem insuper & lumine captum cum cere imagunculam uouisset reddidit incolumem. **M**argaretha uxor stephani eodem morbo implicata ab eodem diuo liberatur. Lucas annos natus lx. luminibus captus idq; per annos quatuor ductus ad tumulum Leopoldi recuperato uisu domum rediuit. **M**ulier quedam per quatuor ebdomadas excecata cum nulla posset medicorum ope curari uoto completo quod ad Leo. emiserat uisu suum recepit. **I**nfans pre dolore oculorum per octo dies excecatus si quando aperire oculos tentabat e palpebris eius sanguis exibat pluribusq; per parentes et mediis frustra expertis tandem diui Leopoldi auxiliu implorates filii salutem impetrarunt. Hoc Elizabeth mater testatur contestem habens unum. **P**ari modo loanni per octo dies nichil uidenti idem diuus sanitatem lucemq; restituit. **I**tem puerum cui tuberculum carnis sinistro oculo erat innatum desperata salute ab omnibus inuocatus Leopoldum sanauit. **M**ulier quedam triennio dolore oculorum afflicta postremo ceca facta a Leopoldo liberatur. **I**tem xiiii. alii diuersis oculorum morbis afflicti ab omni penitus morbo fiunt immunes. **S**tephanus puer septem annorum nec audiens nec ingrediens eodem numine inuocato sanitatem recepit. **M**ulier ob infirmitatem quam in ore perpeffa fuerat per sex annos nullum recte ut intelligi posset proferens uerbum uoto completo examusim uocales euasit. **A**dolescentula per integrum annum muta surda & ceca iacens diuo Leopoldo se commendans pristina restituta est sanitati. **A**lius a natali die mutus delatus ad tumulum Leopoldi loqui incepit.

Barbara duobus mensibus muta surdaq; pristinae salutis
a Leopoldo restituitur. Alium decem annos mutū
liberauit Leopoldus. Georgius hister per mensem sur
dus. Item thomas. Item duo alii a diuo Leopoldo au
ditum receperunt.

Quidam cum auditu per mensem caruisset: nec huma
no remedio curari ualeret ad merita decurrens Leo
poldi uotum emisit sanusq; effectus: spreto uoto in eū
dem incidit morbum: reiterato uoto conualuit.

Ioannes ruperger Mirbergaforensis in carcere conie
ctus uinculis implicitus manibus pedibusq; inuocato
Leopoldo miro modo carcerē egreditur loco ita angu
sto qua exeundum fuit: ut capax hominis non esset: tri
plicem murum transit: lacunam aque superat nulla ar
te nullo humano ingenio superabilem liberatus numi
nisq; oblitus uoto non persoluto anno post in eundem
carcerem conicitur iisdem uinculis uincitur in quib9
menses quatuor habitus iterato quod neglexerat uoto
iterum liberatur. tanta est dei opt. max. clementia: ut
ne spretus quidem spernentem deserat.

Idem Leopoldus alium in carcerem coniectum artifi
sumis uinculis liberauit.

Puer paruulus decem & octo ferme mensium: cum in
scapham semiplenam aque cecidisset: atq; in ea dimi
die hore spacio permansisset pedibus celum uersus dire
ctis a matre Barbara & petri uxore inuentus ac domū
anne uicinē relatus dum p mortuo reploraret afflicta
mater Leopoldi opem atq; auxiliū implorauit. Cui cū
pro salute pueri imaginem ceream uouisset: puer con
festim quasi a morte ad uitā reuocatus mouere se atq;
ad matrem se respicere cepit. Deinde confurgens ad
persoluendum diuo uotum mater cum filio pfecta est
Testis est barbara mater contestem habens unum.

Catherina filium petrum habuit duos natum annos .
Is in aduersam incidēs ualitudinem quatuordecim fer
me dies duxit inedia nullo neq; cibo neq; lacte gusta
to . Itaq; cum eius salute desperata iam que ad funus ne
cessaria erant pararentur : miraculorum diui Leopoldi
di recordata mater eius numen inuocauit : quo facto
delatus puer ad sepulchrum diui & risit & cibum ce
pit . Alius itē puer annorum duorum uī ingentis mor
bi pro mortuo deploratus inuocato a patre Ioanne uia
nense diui Leopoldi numine statim reuixit . Eodem
modo puer alius p mortuo habitus a diuo Leopoldo
uitam recepisse affirmat .
Infantula quedā ob egritudinem p tres dies amissa loq
la semimortua decumbens : cum iam parentes breuī eā
morituram crederent uoto a matre emisso : quod ut fa
ceret in somnis fuerat ad monita quamprimum loqui
cepit ab oī penitus egritudine liberata . Puer grauissima
corrupt⁹ ifirmitate ad extremū ita debilitatus : ut mori
crederetur : cum oblationem quandā p salute filii diuo
Leo . uouisset mater ab egritudine liber fit . matre uero
nō offerente quod promiserat idē puer iterū in acutis
simas incidit febres . Reiterato uoto pfecteq; adimple
to poptime cōualuit . Idem Leo . mulierē qdā lepra li
berauit . Adolefcens a seipō uulneratus incisis ut iudū
cabatur uenis repert⁹ in lecto mortuusq; ab omnibus
iudicatus : cum ultra horam nullum uite signum in
eo appareret emisso a matre uoto orationibus pristinā
adeptus est ualitudinē . hoc de seipō testatur . Conte
stes sunt parentes . Sic & alios . xiiii . morituros ad pri
stinam bonam ualitudinem redactos monumentis tra
ditur . Sed quid de morituris dicā : quando etiam de
functi uita raro mirabiliq; dei opt . max . experimen
to positis Leopoldo uotis restituntur .

Elisabeth lxxxii. testis super xix. articulo quo q̄rit̄ qd
de Leo. miraculis noscatur: se uidisse affirmat Puerū
sup altare positum añ monumētū Leo. ubi aderat ma/
gnus gentiū tumultus nigrū & omni iudicio exanguē
exanimēq; & precibus porrectis a nōnullis numini ui/
uum uidisse. Hoc & alii sex eiusdem loci indigene ad/
dentes eum uidisse dum puteo extraheret̄ nigrum ut
supra & in ecclesia Et si diuersis uerbis eadem tamē sen/
tentia cōfirmarūt. Testes in hoc deposuerūt oī excep/
tione maiores. Puer alius trīmus Wolfgangus nomine
eiusdem loci flumine lapsus ubi aderant molene p̄qui/
situs inuētus est. Semotus a loco unde ceciderat quātū
bis emissa ualido arcu sagitta sp̄cii cōplet: nullo uiua
citat̄ in eo apparente signo. Mater uersa ad Leo. bene
merita nuncupatis uotis restitūtū puez ad primā uitā
conspexit. Historia hec nō caret testibus. Nam & pu/
eri parens fredericus sup dicto articulo se uidisse testat̄
& interfuisse dum rueret multis & clericis & laicis ui/
dentibus: put̄ supra & hec anno milleno quadringente
simoseptuagesimo septēbri mēse. Sic & alii duo super
circūstantiis & interrogatoriis legitime respōderunt.
Puer p̄ mortuo habitus cū ad sepulchrū Beati Leo. de/
latus esset subito miraculo uitam recepit. Hoc Barbara
quinq̄ginta ānos nata femina grauis testat̄. Alius puer
trīmus Fredericus nomine cū in puteū decidisset ac/
per horam p̄pe mediam mansisset subaquis eductus
e puteo frigidus & niger: nullūq; indiciū uite toto cor/
pore pre se ferens tandem effussis a matre precibus ad
omnipotentem deum beatūq; Leo. pristinae salut̄ re/
stitutus est. Bonreuer ser uxor ioannis & altera uxor
Laurentii Saltzburgēsis diocesis hoc fuisse & uidisse te/
stantur. Alius in ip̄so partu per horam post partū
uero plus: p̄ mortuo deploratus cum nulla iam de eo

Spes esset precibus porrectis a matre ad Leopoldum:
timente furorem uiri ne crederet negligencia sua hoc
peractum repente & spirare & uiuere cepit: Hoc
Dorothea uxor Guilerini patauiensis firmat. Doro
thea uxor Guilerini patauiensis diocesis non sine in/
genti dolore omnibus uidentibus eam fere mortua
& puerum peperisse mortuum eodem numine libera/
tur. Infans se mouere cepit & liber fit. Hoc mater ob/
stetrices due & alie contestant uicine. Puer quida m
sept annos natus in profluentem cadens ac per duas
ferme horas in aquis iacens nullis occurrentibus cum
ea die ludis festiuis fere totus populus concurreret per
quisitus tandem basta sub ponte repertus est: extractus
& ad domum portatus nullo uite ligno apparente: cu
feretrum iam luminibus accensis paratu esset: ad Leo/
per matrem uoto emisso: illico mortem cum uita com
mutauit multis uidentibus ac deo & beato Leo. gratias
agentibus. Hoc Margareta Friderici patauiensis an/
nos quinquaginta nata testatur. Alius puer uianen/
sis statim editus plusquam hora media mortuus iacens
cum pro eius salute ad beatum Leopoldum facte pre/
ces essent: quasi tum primum anima in corpus infusa
datam iterum uitam ad multam perduxit etatem.
Vitus uianensis oppidanus etatis annorum quinquaginta hoc firmat cum circumstantiis ut supra requisitis. O gratiam homini benemerito gratis datam. O diuine potetie munus inequabile: quo nostra quoque secula in posteriorem felicem recordationem non sine religiosa admiratione uenire poterunt. nihil enim tantum ab oculis hominum natura remouit: nihilque tantum ab animis prudentium alienum esse constituit: ut aliquando diuina fauente gratia in mentes oculosque omnium redire non possint.

Quidam uxori irascens quod ad monasterium clau/strī nouiburgensis ueneratione beati Leopoldi martij post palmarum diem quot annis elemosinam panis uini & trium obulorum accepturis obtulisset In hec uerba prorupit Utinam elemosina uiueres ne quid auferres habuisses raptisq; continuo que pauperibus destinauerat illa domum reuertens eo pane degustato mandando assumptum neq; deglutire potens in lectum se contulit Vbi hac illac diu circumuolutus precluso spiritu occubuit ut facile intelligamus etiam ociosa uerba uindicem habere deū: neq; impune in illos qui de se bene meriti sint admitti nefarios sine animaduersione contumaciter permisisse. atq; eius rei testis eiusdē filia est Sed iam habes pater sancte quid sedente Xistopont. max. predecessore tuo ab Reuerend. dominis Cardinalibus in tam piū opus deputatis sit R. domio uicecancellario referente cuius rei minime ut opinor S. t. oblita est. Cum unus e sacro consistorio tūc esset idq; iam oēs accepisse reor qbus parentibus ortus Leo. sit q̄ preclari quāq; illustres: quātū diuinis incubuerit: quonam pacto extincto p̄re se gesserit. Quēadmodum leges iustitiāq; coluerit. m̄rimoniū seruauerit iura q̄s e des cōstruxerit sacras: quāti eū fecerint p̄decessores tui & dū uixit & postq̄ e uita migrauit. habes & miracula te stimonia uite tum magna tum maxima: & que prior & que nostra uidit etas: quibus q̄ sanctus q̄q; deo fuerit acceptus demonstratur apte: & que ad obseruandā eternitatem uir magnus & totus dei exegerit: Poscebat hominis altitudo longiorem orationem. materia suppe ditabat quam ingentia implete uolumina. Ego uero morem illorum qui paucis calculis innumerabilium ferme rerum summam complectuntur his paucis exegi Defecissent alij latera & lingua cōpressa obmutuissent.

Obseruatiāq; bene meritorū tāta apd te ē : ut cū intelli/
 sis quēpiā eternitatē pmereri illico tua bonitate id cō/
 firmes . Iam uirtutes ipius Leo . quas creator oīm etiā
 miraculis cōprobauit ab dei uicario q; solus in terris es
 ascriberē ī numero scōꝝ iure meritoq; exposcūt expe/
 ctātq; ad qēūq; n . loca Leo . nomē puenerit p sacro scō
 uenerat & colit idq; nō simpliciter put a nōnullis fieri
 cōsueuit sed idelebili atq; inuolabili titulo sanct⁹ Leo
 appellat & p scō habet . Querit tñ p laudabili cōsue/
 tudine solēnitatēq; a sacrosancta ecclesia introducta sāt/
 etitatis . nutus quo absq; nil tutū nil stabile nil deniq;
 scm̄ creditur . Id exigi mea orōne nō existimes uelim
 Nā inprimis xpianissimus fidei nre tociusq; religionis
 orthodoxē uerus legitim⁹ indubit⁹ defensor Frīde/
 ricus Impator Augustus a q° eius bonitate nihil adhuc
 perperā peti audiūimus . nec uero id circo tm̄ q; ex sc̄tis
 sima Leo . familia austrāli ducat originē ueꝝ etiā ut de
 us in suis gloriei creaturis eius filius maximilian⁹ Au/
 strie ac Burgūdie archidux inuictissimus p̄em forit⁹
 est cesarē . Sic inclitus hungroꝝ Rex Ceteriq; pncipes
 catholici illaz puinciaz & deniq; oēs eoz populū nutū
 uocēq; sanctitatē tue situbūdi cupiūt p̄stolē expectātq;
 Quid . n . his testibus magis in mūdo dari possit nō ui/
 deo . Magna pfecto res est : ut mortales deo ppitio &
 fauēte gloriolissimos & celestes titulos benefaciēdo si/
 bi querāt . Iam tps est iā te sic uelle cōspicimus & tene/
 mus oēs : ut tua uidelicet hac celesti uoce Leo . q; cū iā
 in celis scūs sit etiā in terrā sanctū esse declares Sanctis/
 simo tuo decreto longa hoīm expectatiōe optato . Diu
 mortales h° in augmētū fidei in monumēta romani &
 ecclesiastici ritus in gloriā eternitatē q; nīmio ardore ex/
 poscunt Et ut bñfactis lōgo labore quesita iam premia
 declarentur . **Dixi .**

